

*Μεγαλώνοντας με τον Αυτισμό.
Επιστημονική Ημερίδα για τα 25 Χρόνια του Ειδικού Ιατρείου
Διαταραχών Φάσματος Αυτισμού στην Παιδοψυχιατρική Κλινική
ΕΚΠΑ στο ΓΝΠ «η Αγία Σοφία»*

«Όψιμη διάγνωση- Συννοσηρότητες στην ενήλικη ζωή

Αρτέμης Πεχλιβανίδης

Καθηγητής Ψυχιατρικής ΕΚΠΑ

Υπεύθυνος Μονάδας Νευροαναπτυξιακών Διαταραχών
Ενηλίκων, Α΄ Πανεπιστημιακής Ψυχιατρικής Κλινικής ΕΚΠΑ

Αιγινήτειο Νοσοκομείο

Πρόεδρος του Κλάδου Νευροαναπτυξιακών Διαταραχών
δια Βίου της ΕΨΕ

Η επετειακή επιστημονική ημερίδα για τα 25 χρόνια λειτουργίας του Ειδικού Ιατρείου Φάσματος του Αυτισμού της Παιδοψυχιατρικής Κλινικής ΕΚΠΑ στο ΓΝΠ «η Αγία Σοφία» με θέμα "Μεγαλώνοντας με τον Αυτισμό" αναδεικνύει το μέγεθος του προβλήματος αλλά και τις προόδους που γίνονται και στην χώρα μας.

Ο αυτισμός (ή Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος) είναι νευροαναπτυξιακή διαταραχή που χαρακτηρίζεται από επίμονες δυσκολίες στον τομέα της κοινωνικής επικοινωνίας και από παρουσία στερεότυπων ενδιαφερόντων και συμπεριφορών.

Συχνά συνυπάρχει με άλλες νευροαναπτυξιακές διαταραχές όπως η νοητική υστέρηση, η διαταραχή ελλειμματικής προσοχής υπερκινητικότητας.

Σε πολλές όμως περιπτώσεις δεν έχει διαγνωστεί στην παιδική ηλικία και καθίσταται επιτακτική η ανάγκη ανάπτυξης αξιόπιστων μεθόδων αναδρομικής διάγνωσής του.

Τα συμπτώματα που επιμένουν στην ενήλικη ζωή δημιουργούν στις ψυχικές νόσους διαφοροποιήσεις ως προς τη βαρύτητα, την πορεία, την πρόγνωση και την απάντηση στη θεραπεία.

Ο αυτισμός δεν αποτελεί μια δυαδική κατάσταση (υπάρχει-δεν υπάρχει) αλλά ένα συνεχές που εκτείνεται από ικανούς ενήλικες με ελάχιστα αυτιστικά χαρακτηριστικά ως επιβαρυσμένους ενήλικες με μειωμένη λειτουργικότητα. Δεν συνοδεύεται πάντα και δεν πρέπει να συνδέεται με τη νοητική υστέρηση.

Οι ανάγκες του ετερογενούς αυτού πληθυσμού που έχει προοπτικές εκρηκτικής αύξησης τα επόμενα χρόνια χρειάζεται να χαρτογραφηθούν και να καλυφθούν μέσω της εκπαίδευσης των ειδικών ψυχικής υγείας και της δημιουργίας εξειδικευμένων κέντρων αξιολόγησης για τον αυτισμό.

Η Τριμελής Επιτροπή
του Κλάδου Νευροαναπτυξιακών Διαταραχών δια Βίου
της Ελληνικής Ψυχιατρικής Εταιρείας
Α. Πεχλιβανίδης, Ε. Καλαντζή, Κ. Κορομπίλη

«ΘΕΟΣ ΚΑΙ ΘΕΜΙΣ»

Κ. Δ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Αθήναι 1912)

Δημ. Ζωγράφου

«Ιστορία της Ελληνικής Γεωργίας»,
επανεκδοση Αγροτ. Τραπέζης της Ελλάδος,
Αθήνα 1989, τόμος 1, σελ. 285-317.

Ότε απεκαταστάθη η τάξις, και ο επαναστάτης Έλλην, αποκαμών των πολέμων, των στερήσεων και κακουχιών επεδόθη εις την εργασίαν του, το έργον της ελευθερίας περαιώσας, ο μέγας του πατήρ και Κυβερνήτης, θέλων να βελτιώση την γεωργίαν, απεφάσισεν, ότε ακόμη είχε εν Αιγίνη την πρωτεύουσαν, να διδάξη προς τον γεωργικόν κόσμον την καλλιέργειαν γεωμήλων. Έδωκεν όθεν εντολήν όπως αποστείλωσιν αυτώ εξ Ιταλίας αρκετάς χιλιάδας οκάδας γεωμήλων άτινα ειρήσθω, ήσαν τότε πάντη άγνωστα ημίν, και το τίμημα κατέβαλεν εκ του ιδιαιτέρου του ταμείου.

Οι εναντία φρονούντες κατά του Καποδίστρια, ήρξαντο διαδίδοντες ότι ο Καποδίστριας είναι ου μόνον Λουθηρανιστής (ή κοινώς ελέγετο Αλούτερος), αλλά και διά της αντιθρησκευτικής και ασεβούς πράξεώς του, τού να διδάξη την καλλιέργειαν της πατάτας, θα κάμη όλους τους Ορθοδόξους Χριστιανούς «Αλούτερους».

Οι πατάτες κατά τους εχθρούς του Καποδίστρια, ήσαν απηγορευμένος καρπός, ού και μόνον απλή γεύσις ήθελεν οδηγήσει το χριστεπώνυμον πλήρωμα εις τα απύθμενα σκότη της κολάσεως, ένθα ο κλαυθμός και ο βρυγμός των οδόντων.

Οι αρτιγέννητοι Έλληνες, πληροφορηθέντες τα γεγονότα και ιδία οι Αιγινήται, οίτινες είδον τους σάκκους των γωμήλων χύδην ν' αποταμιεύονται προχείρως εις την προκυμαίαν της Αιγίνης, χάρις εις τα ραδιουργίας των εχθρών και το αμόρφωτον αυτών, εν συλλαλητηρίω επιβλητικώ εζήτουν την αποπομπήν του εξ Αιγίνης, ως προδότου των πατροπαραδότων της θρησκείας, βροτοφωνούντες: «Κάτω ο προδότης! Κάτω ο Αλούτερος, ο οποίος με τις πατάτες του θα μας καταστρέψη το θρήσκευμα! Κάτω ο άθεος!»

Ο Καποδίστριας ακούσας των φωνών του κορυβαντιώντος πλήθους, έσπευσε προς τον εξώστην, ενώ το πλήθος, μαινόμενον ως αι προ της καταιγίδος ασυνήθεις βρονταί, εφώναζε «Κάτω ο Αλούτερος με τις πατάτες του!»

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ
ΠΡΩΤΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΠΑΤΑΤΑΣ ΣΤΗΝ ΑΙΓΙΝΑ
Ο ΜΥΘΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΔΟΣΗΣ ΤΗΣ ΠΑΤΑΤΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
Κ. Δ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΟΥ (Αθήναι 1912)

«Κάτω ο Αλούτερος με τις πατάτες του!»

Ο Κυβερνήτης απαθής θεατής των γενομένων, εδήλωσε προς το πλήθος, ότι οι πατάτες είναι δια λογαριασμόν του και ουχί δι αυτούς και ας μη ματαιοπονούν.

Ταυτοχρόνως δε, κατά το φαινόμενον μόνον έδωκεν εντόνους και αυστηράς διαταγάς εις τους διορισθέντας φύλακας των γεωμήλων όπως συλλάβωσι και οδηγήσωσιν εις τας φυλακάς οιονδήποτε όστις ήθελε φωραθή κλέπτης των γεωμήλων του Κυβερνήτου.

Ιδιαιτέρως όμως είπεν εις αυτούς να κάμουν πως δεν βλέπουν τους περιέργους παρατηρητάς των γεωμήλων και να αφήσουν αυτούς να κλέπτουν.

Μετ' ολίγας ημέρας η προκουμαία εκενώθη! Τα γεώμηλα τα έφαγαν όλα οι Αιγηνίται, και συν τη εστιάσει εκείνων επείσθησαν ότι δεν έγιναν Αλούτεροι!

Ο ίδιος κόσμος, όστις ήτο και κατά την κατά του Κυβερνήτου στάσιν, ο ίδιος εκείνος ήρχισε να κρούη τους κώδωνας των Εκκλησιών και εκάλει τους λοιπούς εις γενικήν συνάθροισιν, να διαδηλώσουν την ευγνωμοσύνη των προς τον Κυβερνήτην.

Η κοσμοπλήμμουρα εκκινεί υπό τας ζητωκραυγάς και τα θούρια και ούτω έξωθι του ανακτόρου του Κυβερνήτου φθάνει: «Θέλουμε, πατέρα μας, πατάτες! Σώσε μας, πατέρα, και ας όψονται όσοι μας έβαλαν στα λόγια!»

Προ τοιούτων παρακλήσεων δι ουρανομήκων κραυγών, ο Κυβερνήτης, εξελθών ένδακρυς, υπεσχέθη εις το πλήθος νέαν προμήθειαν γεωμήλων δια του ιδιαιτέρου του ταμείου!

Συνεχώρησε τους παιίσαντας, διέλαμψεν η αλήθεια, και η καλλιέργεια των γεωμήλων ήρχισεν έκτοτε εν Ελλάδι.

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ
ΠΡΩΤΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΠΑΤΑΤΑΣ ΣΤΗΝ ΑΙΓΙΝΑ
Ο ΜΥΘΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΔΟΣΗΣ ΤΗΣ ΠΑΤΑΤΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
Κ. Δ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΟΥ (Αθήναι 1912)

*«Θέλουμε, πατέρα μας, πατάτες! Σώσε μας, πατέρα, και ας όψονται όσοι μας
έβαλαν στα λόγια!»*

Μεγαλώνοντας με τον Αυτισμό

(η ενήλικη ζωή συνήθως διαρκεί πολύ!)

ΑΤΛΑΝΤΑ ΗΠΑ 2003

**PSYCHIATRISTS
ARE IN
ATLANTA.
HIDE YOUR CHILDREN!**

For further information:
www.FightForKids.com
(800) 869-CCHR

MAKE YOUR BUSINESS TAKE OFF WITH
JET
MOBILE-MEDIA
770-765-7321

JET
MOBILE-MEDIA
www.jetmobilemedia.com
770-765-7321

MITSUBISHI FUSO

1931 - 1938: Autism is Born

The very first children diagnosed with autism were born. A description of the first autism cases would later be published by child psychologist Dr. Leo Kanner.

In his 1943, [research paper: Autistic Disturbances of Affective Contact](#) he would describe the condition as "differs so markedly and uniquely from anything reported before."

Dr LEO KANNER
Psychiatrist

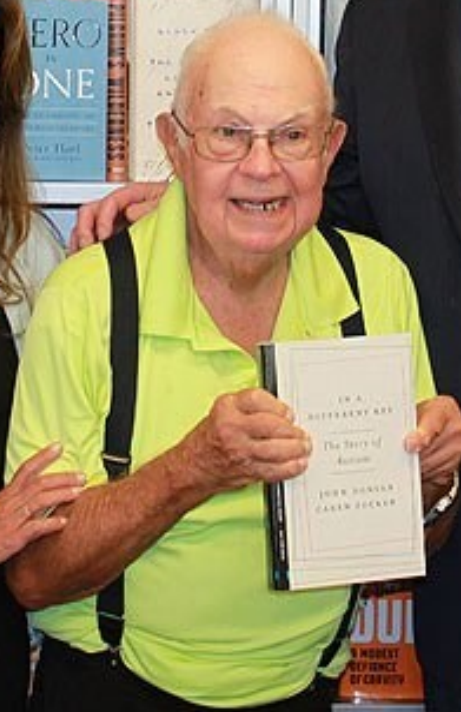
ΑΥΤΙΣΜΟΣ

Leo Kanner (1943): *Ο Donald ήταν ευτυχής όταν τον αφήναν μόνο του, δεν έκλαιγε ποτέ όταν έφευγε η μητέρα του και δεν παρατηρούσε τις επιστροφές στο σπίτι του πατέρα του, ήταν αδιάφορος όταν τον επισκέπτονταν συγγενείς, έκανε στερεοτυπικές κινήσεις με τα χέρια του, ευχαριστιόταν να περιστρέφει οτιδήποτε άρπαζε που μπορούσε να στροβιλίζεται. Οι λέξεις είχαν για αυτόν μία ειδική κατά γράμμα άκαμπτη έννοια. Όταν τον έπαιρναν στο δωμάτιο αδιαφορούσε τελείως για τους ανθρώπους και πήγαινε αμέσως σε αντικείμενα... .*

Oliver and Don

Όψιμη διάγνωση

ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΥΤΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

*Thomaidis et al , Autism Spectrum Disorders in Greece:
Nationwide Prevalence in 10–11 Year-Old Children and
Regional Disparities J. Clin. Med. 2020, 9, 2163*

Πιθανή υποεκτίμηση σχετιζόμενη με διαγνώσεις που διαλάθουν ή που δεν έχουν απευθυνθεί στα ΚΕΔΑΣΥ, ιδιαίτερα υψηλότερης λειτουργικότητας

Ενήλικοι: Άγνωστος αριθμός διαγνωσμένων

Εκτιμώμενο υψηλό ποσοστό αδιάγνωστοι ή με άλλες διαγνώσεις, ιδιαίτερα > 30-35 ετών

Εκτίμηση για ~ 18.000 παιδιά 3-17 ετών και 96.000 ενήλικες > 18 ετών

Καλωσορίσατε στον ιστότοπο απομακρυσμένης συμπλήρωσης ερωτηματολογίων
email: team@nad.edu.gr

τηλ: 210-7289254

[Όροι χρήσης Πολιτική απορρήτου](#)

Από τις 31 Αυγούστου 2022 το Ειδικό Ιατρείο Νευροαναπτυξιακών Διαταραχών, για τη διάγνωση ενηλίκων με ΔΕΠΥ ή ΔΑΦ, δε δύναται να εξυπηρετήσει άλλα αιτήματα. Στους λόγους περιλαμβάνονται, ο τεράστιος αριθμός των αιτημάτων που έχει σωρευτεί τα τέσσερα χρόνια λειτουργίας της ηλεκτρονικής αυτής πύλης, αλλά και η έλλειψη οικονομικών πόρων ύστερα και από την ολοκλήρωση της σύμβασής μας ως 'Δράσης 3' με την Περιφέρεια Αττικής και το πρόγραμμα προαγωγής ψυχικής υγείας στους ευπαθείς πληθυσμούς.

Τα ήδη καταχωρηθέντα αιτήματα θα εξυπηρετηθούν κανονικά.

Α.Πεχλιβανίδης
Υπεύθυνος Ιατρείου

ORIGINAL PAPER

Using the Autism Diagnostic Interview-Revised and the Autism Diagnostic Observation Schedule-Generic for the Diagnosis of Autism Spectrum Disorders in a Greek Sample with a Wide Range of Intellectual Abilities

Katerina Papanikolaou · Elena Paliokosta · Giorgos Houliaras ·
Sofia Vgenopoulou · Eleni Giouroukou · Artemios Pehlivanidis ·
Vlassis Tomaras · Ioannis Tsiantis

Published online: 28 August 2008

© Springer Science+Business Media, LLC 2008

RESEARCH ARTICLE

Open Access

Lifetime co-occurring psychiatric disorders in newly diagnosed adults with attention deficit hyperactivity disorder (ADHD) or/and autism spectrum disorder (ASD)

Artemios Pehlivanidis^{1*}, Katerina Papanikolaou², Vasilios Mantas¹, Eva Kalantzi¹, Kalliopi Korobili¹, Lida-Alkisti Xenaki¹, Georgia Vassiliou¹ and Charalambos Papageorgiou¹

Table 3 Kind of co-occurring lifetime psychiatric diagnoses by study group

	ADHD N = 151 N (%)	ASD N = 58 N (%)	ADHD/ASD N = 29 N (%)	NN N = 88 N (%)	p
Depressive Disorder (DD)	56 (37.3)	17 (29.3)	7 (24.1)	28 (31.3)	0.462 ^a
Bipolar Disorder (BD)	14 (9.3)	2 (3.5)	4 (13.8)	17 (19.3)	0.025 ^a
Panic Disorder (PD)	7 (4.6)	4 (6.9)	1 (3.5)	9 (10.2)	0.374 ^b
Social Phobia (SP)	5 (3.3)	1 (1.7)	3 (10.3)	2 (2.3)	0.195 ^b
Generalized Anxiety Disorder (GAD)	25 (16.7)	8 (13.8)	3 (10.3)	11 (12.5)	0.746 ^a
Obsessive Compulsive Disorder (OCD)	15 (10)	5 (8.6)	7 (24.1)	9 (10.2)	0.130 ^a
Psychotic Disorder (PsD)	7 (4.7)	4 (6.9)	3 (10.3)	5 (5.7)	0.580 ^b
Alcohol Dependence (AD)	10 (6.7)	0 (0.0)	1 (3.5)	2 (2.3)	0.121 ^b
Substance Use Disorder (SUD)	40 (26.6)	2 (3.5)	6 (20.7)	10 (11.4)	< 0.001 ^a
Antisocial Personality Disorder (ASPD)	11 (7.3)	2 (2.5)	4 (13.8)	7 (7.9)	0.364 ^b

^achi-square test; ^bFisher's exact test

Token		Name		Tests_Answers		
Email						
ContactDetails		RecordProfessional		RecordFamily		
<p>Όνοματεπώνυμο</p> <p>Ημερομηνία γέννησης</p> <p>Διεύθυνση</p> <p>Τηλεφωνικά επικοινωνίας</p> <p>Εθνικότητα, Όργανο και Γλώσσα</p> <p>Ελληνική Χ.Ο. Ελληνική</p> <p>Το αίτημά σας. Πως πιστεύετε πως μπορούμε να σας βοηθήσουμε</p> <p>Ανοιγμα φακελλου</p>		<p>Πόσες δουλειές έχετε αλλάξει: Τι δουλειά κάνετε τώρα και ποια ήταν η καλύτερη; Ποιο είναι το μεγαλύτερο διάστημα που έχετε μείνει σε δουλειά:</p> <p>Αφορά τον ενήλικα αυτιστικό υιο μου ο οποίος δεν εργαζεται .</p> <p>Είχατε κάποιες ιδιαίτερες δυσκολίες να διατηρήσετε τη δουλειά σας (καθυστέρηση, βαρεμάρα, επίδοση, οργάνωση, σχέσεις με συναδέλφους, δυσκολία σε διαταγές);</p> <p>Δυσκολία στην επικοινωνία</p>		<p>Τα μέλη της πατρικής και δική σας (αν έχετε) οικογένειας και οι ηλικίες τους.</p> <p>56 ετών</p> <p>52 ετών</p> <p>Ψυχιατρικές παθήσεις των μελών της πατρικής και δική σας (αν έχετε) οικογένειας.</p> <p>Καμία</p>		
RecordDevelopment		RecordEducation		RecordSocial		
<p>Περιγεννητικό ιστορικό (επιπλοκές κύησης, εβδομάδες τοκετού, επιπλοκές τοκετού, βάρος γέννησης, υγεία ως μωρό)</p> <p>8 μηνων, 2.230 kgf, υγιης. Κατα τη διάρκεια των πρωτων εβδομαδων της κυησης τοξοπλασμωση</p> <p>Αναπτυξιακά ορόσημα (ηλικία πρώτου χαμογέλου, μπουσουλιάρματος, βάδισης, ομιλίας, ανάγνωσης)</p> <p>Βαδισε στους 13 μηνες, μιλησε περιπου 2 ετων</p> <p>Προβλήματα υγείας και συμπεριφοράς έως τα πρώτα παιδικά χρόνια.</p> <p>Απολυτα υγιης. Στερεοτυπικες συμπεριφορες(παιχνιδια στη σειρα), στοιχεια υπερκινητικοτητας</p>		<p>Πιστοποιητικά σπουδών</p> <p>Αποφοιτος Ειδικου Τετραταξιου Γυμνασιου</p> <p>Προβλήματα στην εκπαίδευση (ανάγνωση, γραφή, αριθμητική, επιθετική συμπεριφορά, σχολικές αποβολές, μικρότερη επίδοση σε σχέση με τις δυνατότητες)</p> <p>Μαθησιακες δυσκολιες, προβληματα συγκεντρωσης.</p> <p>Ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες (ειδικό σχολείο, προφορικός τρόπος εξέτασης)</p> <p>Παρακολουθησε ειδικο γυμνασιο</p>		<p>Δυσκολεύεστε να κάνετε ή να διατηρήσετε φίλιες;</p> <p>ναι εχει δυσκολιες στην κοινωνικοποιηση</p> <p>Έχετε κάποια σχέση τώρα; Πόσες είχατε στο παρελθόν;</p> <p>δεν εχει κανει σχεση</p> <p>Πως περνάτε τον ελεύθερο χρόνο σας (αθλήματα, βιβλία, ταινίες);</p> <p>Κολυμπι, Πινγκ Πονγκ Η/Υ</p> <p>Έχετε δίπλωμα οδήγησης; Τροχαίες παραβάσεις; Άλλα προβλήματα με το νόμο; Δώστε λεπτομέρειες</p> <p>Οχι</p>		
RecordHealth		RecordDrugs				
<p>Έχετε διαγνωσθεί με κάποια σωματική ασθένεια; Λαμβάνετε αγωγή για αυτές;</p> <p>Οχι</p> <p>Έχετε διαγνωσθεί με κάποια άλλη ψυχική διαταραχή; Λαμβάνετε αγωγή για αυτές;</p> <p>Οχι</p> <p>Έχετε διαγνωσθεί και σε ποια ηλικία με ΔΕΠΥ ή ΔΑΦ; Λάβατε ποτέ κάποια αγωγή;</p> <p>Διαγνωση ΔΑΦ σε ηλικια 4 ετων .</p>		<p>Έχετε στο παρελθόν προβλήματα με ουσίες; Τι ουσίες έχετε δοκιμάσει στο παρελθόν και με τι συχνότητα;</p> <p>Οχι</p> <p>Τι ουσίες κάνετε τώρα και με τι συχνότητα;</p> <p>τιποτα</p> <p>Χρήση καφέ, νικοτίνης και αλκοόλ</p> <p>Οχι</p>				
Conners_self	Barkley_5-12_self	Barkley_last6_self	AspergerQuotient	EmpathyQuotient	RBQ2_self	ALS18_self
Score	inattention	inattention	Social_skill	Score	Κινητικά/Αισθητηριακά	anxiety/depression
9 cutoff 15	7	2	4	20 cutoff 32	3	0(0/5) max 3
	hyperactivity	hyperactivity	Attention_switching		Δυσκαμψία/ρουτίνες/περιορισμένα ενδιαφέροντα	depression/elation
	4	2	8		6	0.375(3/8) max 3
	impulsivity	impulsivity	Attention_detail			anger
	2	1	8			0(0/5) max 3
	All	All	Communication			total
	13 cutoff 5	5 cutoff 5	9			0.16666666666666666(3/18) max 3
			Imagination			

Διαγνωστική Συνέντευξη
για ΔΑΦ
σε ενηλίκους
Α.Λ.Ε.Α.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΕΝΗΛΙΚΑ ΑΥΤΙΣΜΟΥ (ΑΛΕΑ)

Συννοσηρότητες

Συνοπάρχουσες με τον Αυτισμό καταστάσεις

1. ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ

Νοητική ανεπάρκεια, Διαταραχές του λόγου, ΔΕΠΥ, Διαταραχή τικ

2. ΙΑΤΡΙΚΕΣ

Επιληψία, Γαστρεντερικά και Ανοσολογικά προβλήματα, Γενετικά σύνδρομα, Διαταραχές του Υπνου

3. ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΕΣ

Αγχώδεις διαταραχές, Κατάθλιψη, Ιδεοψυχαναγκαστική διαταραχή, Ψύχωση, Χρήση ουσιών, Έναντιωματική διαταραχή, Διαταραχές διατροφής

4. ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑΣ

Παρανοειδής, Σχιζοειδική, Σχιζότυπη, Οριακή, Ιδεοψυχαναγκαστική, Αποφευκτική

Διαταραχή της Νοητικής Ανάπτυξης (ΔΝΑ) και Διαταραχή του Φάσματος του Αυτισμού (ΔΑΦ)

World Psychiatry 19:2 - June 2020

Συμπεριλαμβάνονται μεταξύ των Νευροαναπτυξιακών Διαταραχών (ΝΑΔ) στο ICD-11. Συχνά συνυπάρχουν, η διαφοροποίησή τους είναι δύσκολη ιδιαίτερα στις περιπτώσεις μεγάλης νοητικής ανεπάρκειας.

Τα βασικά θέματα είναι:

Νοητική αδυναμία (ΔΝΑ),

Περιορισμός των συνθέτων διαπροσωπικών διαντιδράσεων (ΔΑΦ).

Τα άτομα με ΔΝΑ παρουσιάζουν και στοιχεία ΔΑΦ σε ποσοστό 40% .

World Psychiatry 19:2 - June 2020

Σε ποσοστό πενταπλάσιο από τον γενικό πληθυσμό παρουσιάζουν συνυπάρχοντα θέματα υγείας και ειδικότερα ψυχικής υγείας.

Τα συνυπάρχοντα ψυχιατρικά συμπτώματα απαιτούν ειδική γνώση και εμπειρία για να ταυτοποιηθούν.

Τα συμπτώματα αυτά μπορεί να είναι μικτά, άτυπα, μεταμφιεσμένα, και κυμαίνονται από δύσκολα καθοριζόμενα έως υπερβολικά δύσκαμπτα.

Βασικά στοιχεία ορισμένων συνδρόμων όπως παραληρητικές ιδέες, ψευδαισθήσεις ή αυτοκτονικός ιδεασμός συχνά είναι πολύ δύσκολο να αναγνωριστούν ιδίως στα άτομα με υπολειπόμενες ή απύσες δεξιότητες λεκτικής επικοινωνίας.

World Psychiatry 19:2 - June 2020

Προκαλούν τεράστια εξουθένωση στις οικογένειες και τους φροντιστές τους και απαιτούν παροχή υπηρεσιών υψηλού επιπέδου και έχουν υψηλό κόστος για την υγεία και την κοινωνία.

Είναι παραμελημένα θέματα ψυχικής υγείας από την πλειονότητα των εθνικών και διεθνών οργανισμών σε όλο τον κόσμο.

Ακόμη και σε χώρες με ειδικά προγράμματα φροντίδας καταγράφονται σημαντικά κενά μεταξύ της ενημερότητας, του προγραμματισμού και της παροχής υπηρεσιών κυρίως για τα άτομα με μεγαλύτερη δυσχέρεια στην επικοινωνία την αντίληψη και προσαρμοστικότητα.

World Psychiatry 19:2 - June 2020

Τα μισά άτομα με ΔΝΑ και χαμηλής λειτουργικότητας ΔΑΦ παίρνουν ψυχοτρόπο φαρμακευτική αγωγή και στο ένα τρίτο από αυτά τα περιστατικά η συνταγογράφηση έγινε για να αντιμετωπιστεί η επιθετική ή αυτοκαταστροφική συμπεριφορά χωρίς διαγνωσμένη ψυχιατρική νόσο.

Το πρόβλημα επεκτείνεται και στα άτομα με οριακή νοητική λειτουργικότητα η χαμηλότερο του μέσου δείκτη νοημοσύνης χωρίς όμως να συμπεριλαμβάνονται στη ΔΝΑ.

Οι ψυχίατροι και άλλοι επαγγελματίες της ψυχικής υγείας δεν έχουν ειδική εκπαίδευση.

Article

Trait-Based Dimensions Discriminating Adults with Attention Deficit Hyperactivity Disorder (ADHD), Autism Spectrum Disorder (ASD) and, Co-occurring ADHD/ASD

Artemios Pehlivanidis ^{1,*}, Katerina Papanikolaou ^{2,†}, Kalliopi Korobili ¹, Eva Kalantzi ¹, Vasileios Mantas ¹, Dimitra Pappa ¹ and Charalambos Papageorgiou ¹

¹ 1st Department of Psychiatry, Medical School, National and Kapodistrian University of Athens, “Eginition” Hospital, 72-74 Vas. Sofias Ave, 11528 Athens, Greece; lina.korompili@gmail.com (K.K.); kalantzieva@yahoo.gr (E.K.); mantas.vasilios@yahoo.com (V.M.); Pap1dimitra@gmail.com (D.P.); chpapag@med.uoa.gr (C.P.)

² Department of Child Psychiatry, Medical School, National and Kapodistrian University of Athens, “Agia Sophia” Children’s Hospital, 11527 Athens, Greece; katpapan@med.uoa.gr

* Correspondence: apechlib@med.uoa.gr; Tel.: +30-210-7289254

† These authors contributed equally to this work as joint first author.

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΥΕΞΙΑΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΥΤΙΣΜΟ

Ποια θεραπευτικά πρότυπα είναι τα πλέον αποτελεσματικά; (συχνότητα, διάρκεια, ένταση ή δοσολογία) για βραχύχρονη και για μακροχρόνια αποτελεσματικότητα;

Πως μπορεί να οργανωθεί σύστημα συντονισμού παροχής υπηρεσιών και στήριξης που να υποστηρίζει σε όλη τη διάρκεια της ζωής τα άτομα με ΔΑΦ και τις οικογένειες τους;

Ποιες βιολογικές θεραπείες (φαρμακευτικές, γονιδιακές κλπ.) είναι αποτελεσματικές για τις ΝΑΔ και τα σχετιζόμενα συμπτώματα;

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΥΕΞΙΑΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΥΤΙΣΜΟ

Ποιες παρεμβάσεις επικεντρωμένες στο άτομο και την οικογένεια ευοδώνουν τη μέγιστη λειτουργικότητα του ατόμου και της οικογενείας;

Ποιες παρεμβάσεις βοηθούν καλύτερα τα άτομα με ΔΑΦ να αναπτύξουν τη συναισθηματική και συμπεριφορική ρύθμιση (βελτίωση του ελέγχου της παρορμητικότητας και μείωση των καταναγκαστικών συμπεριφορών);

Ποιοι είναι οι αναγκαίοι πόροι ώστε να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά οι ανάγκες στην υγεία και οι κοινωνικές και συναισθηματικές ανάγκες των οικογενειών ή των φροντιστών ατόμων με ΔΑΦ;

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΥΕΞΙΑΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΥΤΙΣΜΟ

Πως μπορούν να γίνουν περισσότερο ακριβείς οι αποφάσεις για τη θεραπεία ατόμων με ΔΑΦ (βασισμένες στη διάγνωση, την ηλικία και τις λειτουργικές ανάγκες του ατόμου);

Ποιες είναι οι αποτελεσματικότερες φαρμακευτικές και μη φαρμακευτικές παρεμβάσεις για επιθετική και αυτοτραυματική συμπεριφορά ατόμων με ΔΑΦ;

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΥΕΞΙΑΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΥΤΙΣΜΟ

Ποιες είναι οι αποτελεσματικότερες φαρμακευτικές και μη φαρμακευτικές παρεμβάσεις για τη μείωση του άγχους σε άτομα με ΔΑΦ;

Ποιες παρεμβάσεις είναι οι αποτελεσματικότερες στη βοήθεια ατόμων με ΔΑΦ να βελτιώσουν τις κοινωνικές τους δεξιότητες και να αναπτύξουν και διατηρήσουν κοινωνικές σχέσεις;

ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΟΝ ΑΥΤΙΣΜΟ

Επείγουσες ανάγκες

Κλινικοί δείκτες που πρέπει να αξιολογήσουν οι επαγγελματίες της υγείας ώστε να ανιχνευθεί η κατάθλιψη στα άτομα με ΔΑΦ.

Απαραίτητες προσαρμογές ώστε να βοηθηθούν και να υποστηριχθούν άτομα με ΔΑΦ όταν βρίσκονται σε κίνδυνο αυτοκτονίας.

Εκτίμηση στο κατά πόσο τα αντικαταθλιπτικά είναι αποτελεσματικά για την αντιμετώπιση της κατάθλιψης ενηλίκων ατόμων με ΔΑΦ.

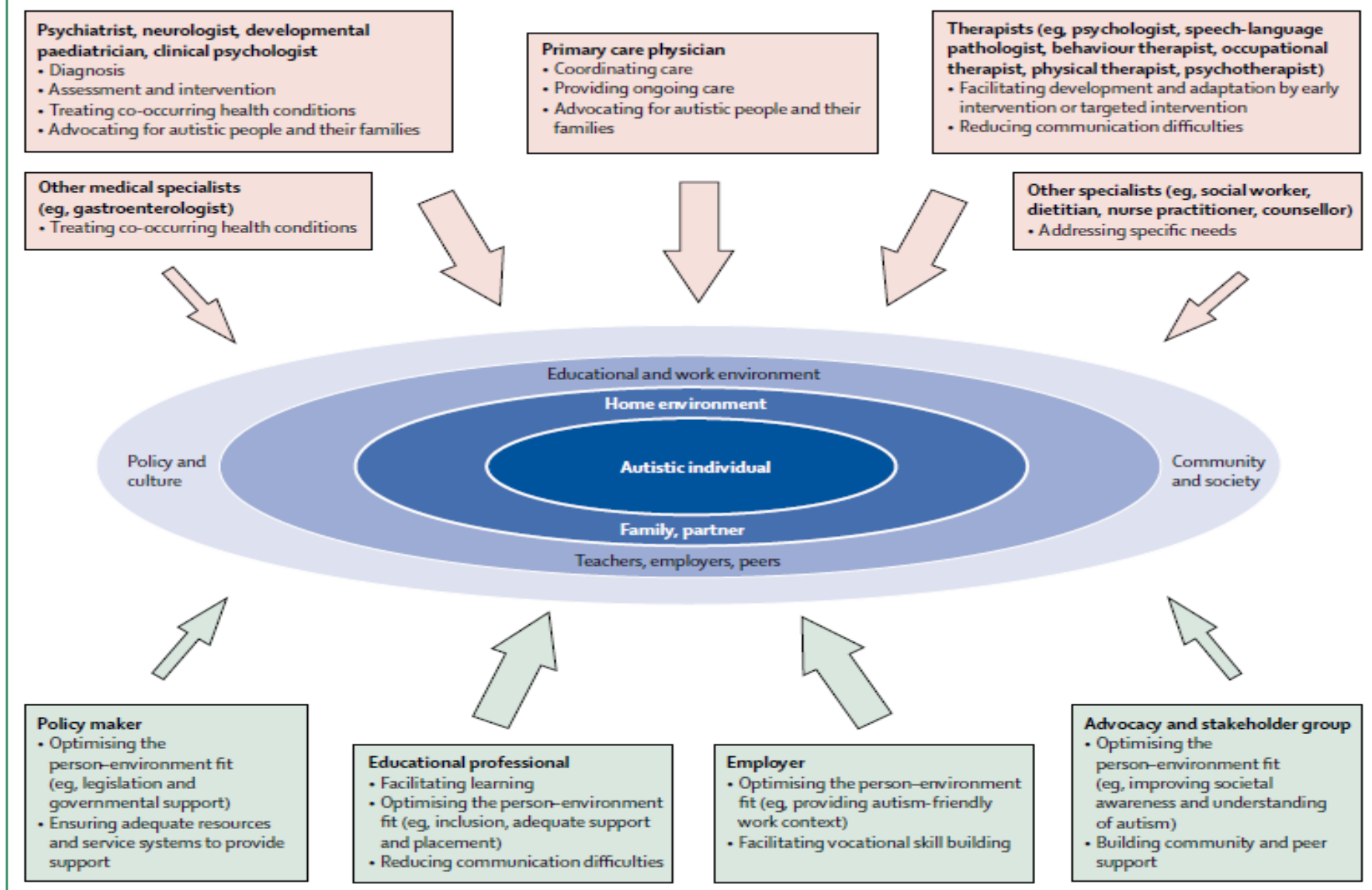

Figure 2: Supporting autistic people across the lifespan through multidisciplinary care

Evidence-based support for autistic people across the lifespan: maximising potential, minimising barriers, and optimising the person–environment fit Meng-Chuan Lai, Evdokia Anagnostou, Max Wiznitzer, Carrie Allison, Simon Baron-Cohen Lancet Neurol 2020; 19: 434–51

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ